

DET KONGELEGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Hordaland fylkeskommune
Postboks 7900
5020 BERGEN

Dykkar ref
2017/4964-1

Vår ref
17/2656-12

Dato
7. september 2017

Overslag på ferjeavløysingsmidlar i samband med førehandsavklaring

Vi viser til brevet dykkar av 8. juni 2017 med førespurnad om avklaring av om fire ferjeavløysingsprosjekt i Hordaland kan komme inn under ferjeavløysingsordninga. De ber samstundes om eit overslag på storleiken på årlege ferjeavløysingsmidlar for prosjekta. Dei fire aktuelle prosjekta er:

- Masfjordbrua (ferjesambandet Masfjordnes–Duesund)
- Fjellbergsambandet (ferjesambandet Fjelberg–Sydnes–Utbjoa)
- Lerøy–Bjelkarøy (ferjesambandet Klokkarvik–Hjellestad)
- Nordhuglo–Hodnanes (ferjesambandet Jektevik–Hodnanes–Nordhuglo)

Samferdselsdepartementet har i brev av 26. juni 2017 stadfesta at dei nemnte ferjesambanda vil kunne komme inn under ferjeavløysingsordninga, jf. punkt 4.1 i retningslinjene for ordninga. Samferdselsdepartementet presiserer i brevet at ein føresetnad for å kunne komme inn under ordninga under inntektssystemet for 2017, er at det aktuelle sambandet blir heilt avløyst av eit fylkeskommunalt vegprosjekt.

I brevet ber de Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å rekne ut eit overslag på ferjeavløysingsmidlar for Masfjordbrua. For dei tre andre sambanda manglar det førebels informasjon om det nye vegnettet, slik at det ikkje er mogleg å trekkje frå den auka kompensasjonen for drifts- og vedlikehald på vegnettet. I staden ber de om eit overslag på årlege brutto ferjeavløysingsmidlar for desse prosjekta, altså før auka tilskot gjennom vegnøkkelen er trekt frå.

Masfjordbrua kan utløyse om lag 18,3 mill. kroner i årlege ferjeavløysingsmidlar med dagens kostnadsnøkkel. Bruttobeløpet eit ferjesamband utløyser gjennom utgiftsutjamninga i inntektssystemet med dagens nøkkel er om lag 21,1 mill. kroner i 2017. Brutto

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 858

Avdeling
Kommunalavdelinga

Saksbehandlar
Lars Tore Rydland
22 24 68 80

ferjeavløysingsmidlar for dei tre andre prosjekta blir dermed også 21,1 mill. kroner med dagens nøkkel.

Vi presiserer at dette berre er eit førebels overslag i samband med førehandsavklaringa av om prosjekta kjem inn under ordninga. Det faktiske beløpet med årlege ferjeavløysingsmidlar og lengda på utbetalingsperioden vil bli rekna ut når fylkeskommunen har sendt endeleg søknad, og når Samferdselsdepartementet har behandla saka endeleg. Eventuelle endringar i vegprosjektet, inntektssystemet og/eller kriteriedata kan ha konsekvensar for utrekninga av ferjeavløysingsmidlane. Den endelege utrekninga kan derfor gje eit anna resultat.

Vi gjer samtidig merksam på at kommunal- og forvaltningskomiteen har lagt til grunn at søknader som kjem inn til departementet i 2017, og som tilfredsstillar krava til ein fullstendig søknad etter retningslinjene for ferjeavløysingsordninga, blir behandla ut frå nivået på nøkkelen slik den er i 2017 (jf. Innst. 422 S (2016–2017)). Endelege søknader som kjem inn etter 1. januar 2018, vil bli behandla ut frå ny nøkkel. Krava til ein endeleg søknad går fram av brev frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet av 13. juni 2017. Samferdselsdepartementet har i brev av 23. august 2017 stadfesta at kravet om godkjent reguleringsplan før ein endeleg søknad kan sendast, ligg fast.

Vi vil også minne om at fylkeskommunen i sum ikkje skal få meir i kompensasjon enn byggjekostnadene for vegprosjektet (jf. punkt 5.4 i retningslinjene). Renteutgifter til eventuelle lån for å finansiere prosjektet blir ikkje dekte av ordninga. Dette inneber at samla utbetaling i nominelle kroner ikkje skal overstige dei nominelle byggjekostnadene. Meirverdiavgiftskompensasjonen blir trekt frå byggjekostnadene ved fastsetjing av berekningsgrunnlaget.

Utrekning av overslag på ferjeavløysingsmidlar for Masfjordbrua

Det årlege beløpet med ferjeavløysingsmidlar blir rekna ut på bakgrunn av tap innanfor inntektssystemet når eit ferjesamband blir avløyst av eit vegprosjekt. Tapet blir rekna ut ved å sjå på effekten av å endre kriteriedata i utgiftsutjamninga i inntektssystemet (jf. punkt 5.1 i retningslinjene). Beløpet blir justert for endringar i drifts- og vedlikehaldsbehovet til fylkesveg i utgiftsutjamninga, sidan ei bru eller ein tunnel fører til ein auke i kompensasjonen gjennom vegnøkkelen i inntektssystemet (jf. punkt 5.2).

Utrekning med dagens nøkkel

I inntektssystemet for 2017 er kriteriet for ferjedrift "tal på ferjesamband", mens vegnøkkelen er sett saman av kriteria "fylkesvegfaktor drift og vedlikehald", "veglengde" og "tal på innbyggjarar". Fylkesvegfactoren er berekna med utgangspunkt i fylkesveglengda og tal for årlege kostnader til drift og vedlikehald av vegnettet. Dei årlege vedlikehaldskostnadene blir berekna med verktøyet MOTIV, som er Statens vegvesens modell for å rekne ut vedlikehaldsbehovet på vegnettet.

I inntektssystemet for 2017 vil Masfjordbrua gje ein reduksjon på eitt ferjesamband (Duesund–Masfjordnes) i kriteriedata. Samtidig vil vegprosjektet auke veglengda med om lag

1,2 km og drifts- og vedlikehaldsbehovet på vegnettet vil auke med om lag 3,2 mill. kroner (jf. brev frå Statens vegvesen med MOTIV-tal for Masfjordbrua).

Det berekna vedlikehaldsbehovet på vegnettet er ikkje det same som beløpet vegnøkkelen utløyser i utgiftsutjamninga. Det berekna vedlikehaldsbehovet er ein del av utrekninga av fylkesvegfactoren, og kor mykje fylkesvegfactoren utløyser i utgiftsutjamninga er avhengig av mellom anna det berekna vedlikehaldsbehovet på landsbasis, sektorvektene i kostnadsnøkkelen og samla utgiftsbehov som blir fordelt om etter samla kostnadsnøkkel det aktuelle året. I utrekninga av ferjeavløysingsmidlar blir det korrigert for beløpet som vegnøkkelen utløyser gjennom utgiftsutjamninga, og ikkje Statens vegvesens tal for berekna vedlikehaldsbehov.

Tabell 1 under viser utrekninga av endringa i fylkesvegfactoren som følgje av Masfjordbrua (sjå Grønt hefte 2017 (s. 63) for nærare informasjon om utrekning av faktoren).

Tabell 1 Utrekning av endring i fylkesvegfaktor for Hordaland fylkeskommune

	Vedlikehalds- behov	Veg- lengde	Vedlikehalds- behov per km	Vedlikehalds- faktor ¹	Fylkesveg- faktor
	1000 kr	Km			Faktor * km veg
Grønt hefte 2017	795 892	3 164,0	251,5	1,990	6 296
Inkl. ny veg	799 056	3 165,2	252,5	1,997	6 321
Endring	3 164	1,2	1	0,007	25

¹ Vedlikehaldsfaktoren er sett relativt til fylkeskommunen med lågast vedlikehaldsbehov per km, som i 2017 er Hedmark. Når Hordaland har ein faktor på 1,99, betyr det at fylkesvegane i Hordaland i snitt har eit vedlikehaldsbehov som er 99 pst. høgare enn i fylket med lågast vedlikehaldsbehov per km veg.

Endringane i kriteriedata som følgje av Masfjordbrua og effekten det har i utgiftsutjamninga i inntektssystemet for 2017 er vist i tabell 2 under:

Tabell 2 Effekt i inntektssystemet 2017 av endringar i kriteriedata pga. Masfjordbrua

Kriterium	Endring i kriteriedata	Effekt i utgiftsutjamninga (1000 kr)
Tal på ferjesamband	-1	-21 123
Veglengde (km)	1,2	28
Fylkesvegfaktor	25	2 817
Nettoendring i utgiftsutjamninga		-18 278

I inntektssystemet for 2017 utløyser eit ferjesamband 21,123 mill. kroner gjennom utgiftsutjamninga, og nedlegginga av ferjesambandet Duesund–Masfjordnes vil dermed gje eit tilsvarende tap i inntektssystemet for Hordaland fylkeskommune. Samtidig vil auken i vedlikehaldsbehovet og veglengda knytt til Masfjordbrua utløyse til saman 2,845 mill. kroner. Hordaland vil dermed ha eit nettotap i utgiftsutjamninga på 18,278 mill. kroner, og kan få eit tilsvarende beløp i årlege ferjeavløysingsmidlar.

Konsekvensar av departementets forslag til ny nøkkel

I kostnadsnøkkelen for båt og ferje for 2018 er hovudkriteriet for ferje "normerte ferjekostnader". Sambandet Masfjordnes–Duesund er eit kort samband med relativt liten trafikk, og sambandet har derfor ei relativt låg vekt i det nye ferjekriteriet. Ferjesambandet vil derfor utløyse eit lågare beløp i utgiftsutjamninga med den nye nøkkelen samanlikna med dagens nøkkel. Det er per i dag ikkje mogleg å rekne ut endeleg kva Masfjordbrua vil utløyse med ny nøkkel i inntektssystemet for 2018.

Vidare prosess

Samferdselsdepartementets brev av 26. juni gjaldt førehandsavklaring av prosjektet, og utrekninga av ferjeavløysingsmidlar i dette brevet er eit førebels overslag i samband med førehandsavklaringa. Det faktiske beløpet med årlege ferjeavløysingsmidlar og lengda på utbetalingsperioden vil bli berekna etter at fylkeskommunen har sendt den endelege søknaden (jf. punkt 4.3 til 4.5 i retningslinjene) og når Samferdselsdepartementet har behandla saka endeleg (jf. punkt 4.6 i retningslinjene).

Med helsing

Grete Lilleschulstad (e.f.)
underdirektør

Lars Tore Rydland
seniorrådgjevar

Dokumentet er signert elektronisk og har derfor ikkje handskrive signaturar

Kopi

Samferdselsdepartementet